

Exam. Code : 103202

Subject Code : 1040

B.A./B.Sc. 2nd Semester

RELIGIOUS STUDIES

(Pramukh Bharti Dharam)

Time Allowed—Three Hours] [Maximum Marks—100

Note :—Attempt ONE question each from the Sections A, B, C and D. Each question carries 15 marks. Section E is compulsory.

SECTION—A

1. What were the main features of Aryan religion ?
OR
2. Describe the function of *bali* (sacrifice) in Aryan Religion.

SECTION—B

3. What are religious thoughts of Sri rad Bhagvad Gita ? Explain.
OR
4. Write detailed note on Sri Ramayana.

SECTION—C

5. Write a detailed note on the theory of Karma in Jainism.
OR
6. Who are the Digambers ? Give some accounts on their religious practices.

SECTION—D

7. Describe the main thoughts of Lord Buddha.
OR
8. What are major texts of Buddhism ? Give a brief introduction to them. 15×4=60

SECTION—E

9. Write a note on the following in 7 to 10 lines. Each note carries 4 marks. This question carries total 40 marks :
- Artha-Veda
 - Sacrifice (Bali)
 - Polytheism
 - Brahma
 - Karma-Yoga
 - Brahma
 - Five types of knowledge as per Jainism
 - Idea of soul in Jainism
 - Nirvana
 - Mahayana.

10×4=40

(PUNJABI VERSION)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਆਰੀਆ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਕੀ ਸਨ ?

ਜਾਂ

2. ਆਰੀਆ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਬਲੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸ੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

4. ਸ੍ਰੀ ਰਮਾਇਣ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਜੈਨ-ਮਤ ਦੇ ਕਰਮ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
6. ਦਿਗੰਬਰ ਕੌਣ ਹਨ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਅਮਲ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
ਜਾਂ
8. ਬੁੱਧਮਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ।

15×4=60

ਭਾਗ—ਹ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ 5 ਤੋਂ 10 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। ਹਰ ਨੋਟ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਲ 40 ਅੰਕ ਹਨ :
- (ੳ) ਅਰਥਵੇਦ
(ਅ) ਬਲੀ
(ੲ) ਬਹੁਦੇਵਤਾਵਾਦ
(ਸ) ਬ੍ਰਹਮਾ
(ਹ) ਕਰਮ ਜੋਗ
(ਕ) ਭਗਤੀ
(ਖ) ਜੈਨਮਤ ਮੁਤਾਬਕ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ
(ਗ) ਜੈਨਮਤ ਮੁਤਾਬਕ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ
(ਘ) ਨਿਰਵਾਣ
(ਙ) ਮਹਾਂਯਾਨ।

10×4=40

(HINDI VERSION)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਪ੍ਰਤੱਯੇਕ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਤੱਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ 15 ਅੰਕ ਹੈ। ਭਾਗ ਙ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਆਰਯ ਧਰਮ ਕੀ ਸੁਖਯ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ ਕਯਾ ਥੀਂ ?

ਅਥਵਾ

2. आर्य धर्म की बलि (बलिदान) के कार्यों का वर्णन करो।

भाग—ख

3. श्रीमद् भगवद् गीता के धार्मिक सिद्धांत क्या हैं ? व्याख्या करो।

अथवा

4. श्री रामायण पर विस्तृत नोट लिखो।

भाग—ग

5. जैन-पत में कर्म के सिद्धांत पर विस्तृत नोट लिखो।

अथवा

6. दिगम्बर कौन हैं ? उनकी धार्मिक प्रथाओं पर कुछ जानकारी दीजिये।

भाग—घ

7. भगवान बुद्ध के मुख्य विचारों का वर्णन करो।

अथवा

8. बौद्ध धर्म के मुख्य ग्रंथ कौनसे हैं ? उनका एक संक्षिप्त परिचय दीजिये।

15×4=60

भाग—ङ

9. निम्नलिखित पर 7 से 10 लाइनों में नोट लिखें। प्रत्येक नोट के 4 अंक हैं। इस प्रश्न के कुल 40 अंक हैं :

(क) अर्थ-वेद

(ख) बलिदान (बलि)

(ग) बहुदेववाद

(घ) ब्रह्मा

(ङ) कर्म-योग

(च) भक्ति

(छ) जैन धर्म के अनुसार पांच तरह के ज्ञान

(ज) जैन धर्म में आत्मा का विचार

(झ) निर्वाण

(ञ) महायान।

10×4=40